

Nr 295.

Av herr **Jonsson** i Skedsbygd **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 24, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker.

Den vid föregående års riksdag beslutade höjningen av bensinskatten med 27 öre per liter motiverades dels med nödvändigheten att i dåvarande valutapolitiska läge undvika umbärlig import, dels med avsikten att indraga s. k. köpkraftsöverskott från den inhemska efterfrågan på varor. Dessutom framfördes såsom motiv för införandet av denna skatt, att man ville undvika de svårigheter, som en bensinransonering innebar, enligt erfarenheter från de länder, där man infört sådan.

I motioner nr 33 i första kammaren och nr 58 i andra kammaren yrkades från bondeförbundshåll avslag på denna skattehöjning. De skäl, som därvid framfördes mot denna form av köpkraftsindragning, vilken medförde en allmän fördyring av biltransporterna, ha fortfarande aktualitet. En fördyring av varutransporterna medverkar starkt till höjda levnadsomkostnader, och stegringar av varupriserna ha måst ske. Dessa ökade kostnader drabba såsom vi redan vid skattens genomförande påvisade i största utsträckning landsbygden. Givetvis måste de långa avstånden på landsbygden medföra, att skattehöjningen här träffar hårdare, vartill kommer att det här i största utsträckning gäller huvudsakligen råvarutransporter, såsom skogsprodukter, mjölk och slaktdjur m. m.

Landsbygden har inte tillgång till det nät av andra trafikmedel, som storstäderna och tätorterna ha, utan är i mycket högre grad beroende av automobiltransporter. Oaktat viss subventionering skett på en del områden, kvarstår genom denna skatt en orättvis belastning för landsbygdens befolkning, som verkar hämmande på landsbygdens ekonomiska liv.

Varje beskattningsform, som i sin tur medför att subventioner måste tillgripas för att motverka följderna av skatten i fråga, måste framstå såsom oriktig. Skattens genomförande å ena sidan och subventionernas utgörande å andra sidan fordra omfattande manuellt arbete, vartill kommer en ut-

ökad pappersexercis, som inte minst i dessa tider, då det gäller att spänna alla krafter för att höja produktionen, verkar hämmande.

Trots den genomförda höjningen av bensinskatten genomfördes bensinransonering, vilken enligt vårt förmenande är en ganska överflödigt sådan. Men denna har liksom andra sådana åtgärder en hämmande tendens, i det att den binder en avsevärd mängd arbetskraft och åstadkommer onödig pappersförbrukning.

Det praktiserade restitution förfarandet, som måst tillgripas när det gäller förbrukning av bensin för jordbrukets behov, är behäftat med många svårigheter och brister. Redan dessa svårigheter och brister borde vara tillräckliga motiv för den tillfälliga bensinskattens omedelbara avskaffande. De hittills genomförda restitutionerna på detta område ha visat sig otillfredsställande såväl till innehåll som i tillämpning. En mycket stor del av den bensin, som förbrukas i jordbruket, kommer nämligen icke i åtnjutande av sådan restitution. Så är förhållandet när det gäller förbrukning till t. ex. mjölkmaskiner, traktorer för stenröjning m. m.

Därtill kommer den onaturligt höga belastning, som genom skatten drabbat skogsbruket och fiskets utövare, vilka hittills icke kommit i åtnjutande av sådan restitution.

Bensinskattehöjningen har dessutom bl. a. medfört att man måst höja taxorna för alla i allmän tjänst företagna resor med automobil, vilket medfört ökade kostnader för det allmänna.

Bensinskattehöjningen beräknades vid genomförandet inbringa 178,5 milj. kronor, ett belopp som enligt vad man nu kan se kommer att avsevärt överskridas. Någon uppgift över det allmännas kostnader i fråga om restitutioner och ersättningar för tjänsteresor som förorsakats av den höjda bensinskatten har ej företetts, men säkerligen äro dessa kostnader avsevärda.

Statsrådet och chefen för finansdepartementet synes även vara av den åsikten att den företagna skatt höjningen icke är i allo lycklig. Så vill man gärna tyda hans uttalande att denna skatt är en av de första, som bör bortfalla.

De av oss anförda skälen mot denna skatteform synas ha helt bekräftats av erfarenheterna, varför vi yrka på skattens avskaffande. Härtill kommer att skatt å motorfordon och drivmedel äro avsedda att bestrida kostnaderna för vägbyggnader, vägförbättringar och vägunderhåll. Under nuvarande förhållanden överföras emellertid dessa medel till budgetutjämningsfonden, under det att vägbyggnader och vägförbättringsarbeten praktiskt taget ligga nere och anslaget till underhåll av vägarna starkt beskurits. Även dessa skäl tala enligt vårt förmenande för den tillfälliga bensinskattens slopande.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 24 måtte besluta avskaffa tilläggsskatten å bensin och brännolja från och med den 1 juli 1949.

Stockholm den 16 februari 1949.

<i>Arvid Jonsson</i> i Skedsbygd.	<i>E. Pettersson,</i> Ersbacken.	<i>J. W. Pettersson</i> i Norregård.
<i>Sam. B. Norup.</i>	<i>Nils Jönsson</i> i Rossbol.	<i>K. A. Ryberg.</i>
<i>Osc. Werner.</i>	<i>K. E. Hansson,</i> Skediga.	<i>Per Svensson</i> i Stenkyrka.
<i>Karl Andersson</i> i Björkäng.	<i>Per Persson,</i> Norrby.	<i>J. H. Johansson</i> i Norrfors.
<i>Harald Andersson</i> i Dunker.	<i>Gunnar Ericsson</i> i Näs.	<i>David Boman</i> i Stafsund.
<i>Harald Johnson,</i> Skoglösa.	<i>Axel Rubbestad.</i>	<i>C. O. Carlsson</i> i Bakeröd.
<i>Gustaf Svensson</i> i Vä.	<i>Anders Pettersson,</i> Dahl.	<i>Nils G. Hansson</i> i Skegrie.

Nr 296.

Av herr **Ståhl**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 18, med förslag till lag med vissa bestämmelser om rättsgången i tryckfrihetsmål m. m.

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 231.)

Stockholm den 15 februari 1949.

Manne Ståhl.
